



Rådsbeslut om avtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och Thailand

Utrikesdepartementet

2022-09-22

Dokumentbeteckning

COM(2022) 425

Förslag till RÅDETS BESLUT om ingående, på Europeiska unionens vägnar, av ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Thailand, å andra sidan

COM(2022) 426

Förslag till RÅDETS BESLUT om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och provisorisk tillämpning av ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen, å ena sidan, och Konungariket Thailand, å andra sidan

Sammanfattning

Kommissionen föreslår att rådet fattar beslut om att unionen ska underteckna ett partnerskaps- och samarbetsavtal (PSA) mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Thailand, å andra sidan. Avtalet började förhandlas 2013 och förhandlingarna slutfördes den 11 juli 2022.

Regeringen välkomnar och stödjer det framförhandlade avtalet och anser att det innebär en förstärkning av den politiska dialogen och en fördjupning av samarbetet på ett stort antal områden och kan bana väg för ett återupptagande av frihandelsförhandlingarna mellan Thailand och EU.

1.1 Ärendets bakgrund

Den 25 november 2004 bemyndigade rådet kommissionen att föra förhandlingar med sex Aseanländer – däribland Thailand – om ett avtal om partnerskap och samarbete. Av dessa har avtal med Indonesien, Filippinerna och Singapore ingåtts, medan Malaysia och Thailand förväntas slutföras i år. Förhandlingarna med Brunei är suspenderade sedan 2014.

EU strävar efter utökade politiska och ekonomiska relationer i regionen, vilket inte minst syns i EU:s strategi för samarbete i Indo-Pacific. Avtalet innebär ytterligare ett steg för att främja samarbete, stabilitet samt positiv ekonomisk och social utveckling i Sydostasien. Färdigställande av samarbets- och partnerskapsavtalen nämns även som mål att uppnå i närtid i EU:s handlingsplan om geopolitiska konsekvenser av Rysslands invasion av Ukraina på länder utanför EU.

Avtalet om partnerskap och samarbete är det första bilaterala avtalet någonsin mellan EU och Thailand. Det ersätter den nuvarande rättsliga ram som upprättades genom samarbetsavtalet från 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och medlemsländerna i Sydostasiatiska nationers förbund (ASEAN).

Avtalet började förhandlas 2013 och förhandlingarna slutfördes den 11 juli 2022. Fördröjningen i färdigställande beror främst på 2014 års militärkupp i Thailand. Rådet bestämde att man inte skulle fortsätta förhandlingarna förrän en demokratiskt vald regering fanns på plats. Sedan 2017 års tillkännagivande om demokratiska val har dock EU gradvis återupptagit sina politiska åtaganden med Thailand och de slutliga förhandlingarna återupptogs den 13 juli 2021.

1.2 Förslagets innehåll

Partnerskaps- och samarbetsavtalet innehåller rättsligt bindande åtaganden som är centrala för EU:s utrikespolitik. Det ger ökade möjligheter till gemensamt engagemang på områdena ekonomi, handel och rättsliga frågor. Avtalet syftar till att stärka samarbetet inom ett stort antal politikområden som mänskliga rättigheter, icke-spridning av massförstörelsevapen, terrorismbekämpning, kamp mot korruption och organiserad brottslighet, handel, migration, miljö, energi, klimatförändring, transport, vetenskap och teknik, sysselsättning och sociala frågor, utbildning, jordbruk, kultur osv. Avtalet innehåller bestämmelser som ska skydda EU:s ekonomiska intressen. Politiskt sett utgör avtalet ett steg mot att stärka EU:s engagemang i Sydostasien, på grundval av gemensamma universella värden som demokrati och mänskliga rättigheter. Det banar väg för ett ökat politiskt, regionalt och internationellt samarbete. Genomförandet av avtalet kommer att medföra

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Svensk lagstiftning kommer inte att påverkas av kommissionens förslag. Kommissionen förutser inte heller implementeringsåtgärder eller lagstiftning på EU-nivå.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionens förslag förväntas inte få några konsekvenser för Sveriges budget. Eventuella utgiftsökningar på nationell nivå ska finansieras med motsvarande utgiftsminskningar inom beslutade utgiftsramar. Utgiftsdrivande åtgärder på EU-budgeten behöver finansieras genom omprioriteringar i den fleråriga budgetramen (MFF).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar och stödjer det framförhandlade partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU, dess medlemsstater och Thailand. Centrala svenska ståndpunkter (inte minst angående mänskliga rättigheter och rättvis beskattning) har hörtsammats. Partnerskapsavtalen möjliggör samarbeten inom en rad olika områden och innehåller exempelvis rättsligt bindande skrivningar om respekt för mänskliga rättigheter.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Den slutgiltiga avtalstexten delades med COASI i juli 2022 och samtliga medlemsstater förespråkade att avtalet skulle behandlas som ett blandat avtal. Under 2020 och 2021 delades ett flertal avtalsutkast med COASI och medlemsstaterna lämnade över 200 kommentarer som alla har tagits hänsyn till så långt varit möjligt i den slutgiltiga avtalstexten.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europeiska utrikestjänsten och kommissionens avdelningar har deltagit i förhandlingsprocessen. Europaparlamentet har regelbundet hållits informerade och ska i enlighet med artikel 218.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) godkänna avtalet.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte sänts på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen föreslår att rådet ska fatta beslut om att underteckna avtalet. De föreslagna rättsliga grunderna för beslutsförfarandet är artikel 209 i EUF-fördraget och artiklarna 218(6)(a) och 218(8) (också i EUF-fördraget).

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte tillämpligt eftersom avtalet inte är ett utkast till en lagstiftningsakt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

EEAS har framhållit att målet är att slutföra alla steg mot ett undertecknande före toppmötet mellan EU-ASEAN den 14 december då partnerskaps- och samarbetsavtalet med Thailand förväntas skrivas under.

Avtalet utgör ett blandat avtal, dvs. både EU och medlemsstaterna är avtalsparter tillsammans med Thailand. Avtalet träder i kraft först sedan samtliga avtalsparter ratificerat avtalet.

4.2 Fackuttryck/termer

ASEAN (Association of Southeast Asian Nations): En sammanslutning av sydöstasiatiska länder. I ASEAN ingår Brunei, Kambodja, Indonesien, Laos, Malaysia, Myanmar, Filippinerna, Singapore, Thailand och Vietnam.